

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 3 frt — kr.
Félévre . . . 1 > 50 >
Negyedévre . . . — > 75 >
Egyes szám ára 6 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.

hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó föl-
szóialások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

(Népies kiadás.)

Szerkesztői iroda

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratok vissza nem adat-
nak.

Hirdetések

a kiadóhivatalban vétetnek
föl.

Megjelen vasárnaponként.

Fizessünk, mert muszáj.

Pécs, 1899. október 6.

Mi ugy tudjuk, hogy a napisajtó föladata egyrészt hű és igaz visszhangot adni a nagyközönség hangulatának, óhajainak, törekvéseinek, másrészt pedig irányítani ezt a hangulatot oly irányu tevékenységre, a mely a közönség jogos és igazságos óhajainak és törekvéseinek a megvalósítására vezethet.

Eanek a föladatnak tudatában emeltük mi föl tiltakozó szavunkat a városi gazdálkodás ellen, amely az adott keserves viszonyokkal nem számolva folyton adó-emelésen törí a fejét s adtunk kifejezést a város adózó polgársága körében tagadhatatlanul létező nagymérvű elkeseredésnek.

Laptársunk, a „Pécsi Napló“ azonban másként fogja föl a sajtó hivatását, mert szerinte „mi célja lenne most annak, ha mi fokozzuk az elkeseredést, ha szidunk mindent és mindenkit, átkozzuk a rendszert, keressük az okokat és okozatokat, elpanaszoljuk, hogy mint nem kellene lennie, mit lehetett volna elkerülni, mikor a nóta vége mégis csak az, hogy »fizetni muszáj!«

Hát persze, hogy ez lesz a nóta vége mindaddig, míg a város gazdasági ügyeit intézni hivatott önkormányzati közegei és szervei nem azt az egyedül helyes gazdasági elvet tartják szem előtt, hogy a szük-

ségletek kielégítésénél a teherviselési képességre kell tekintettel lenni, s míg a közvélemény organumai azzal biztatják az illetékes köröket az adósrófolásra, hogy csak bátran előre, a polgárok zúgolódnak ugyan minden újabb kivetett adókrájcár miatt, de *elvégre mégis csak fizetnek*, mert adót fizetni muszáj.

Ne szidjunk hát senkit, ne átkozzuk a rendszert, ne keressük az okokat és okozatokat, ne panaszoljuk, hogy mint kellene lennie és mit lehetett volna elkerülni, hanem nyugodjunk meg a torony alatti gondviselésben azzal az okoskodással, hogy ugyis hasztalan minden, mert adót fizetni muszáj, még pedig annyit, a mennyit a városi bölcsesség az adózók nyakába varrni jónak lát.

Nos az ilyen tanácsok helyén lehetnek a fatalizmus hazájában, a Keleten, vagy a legmerevebb centralizációval keresztülvitt abszolutizmus uralma alatt, de nem az önkormányzat bástyáival, a törvényhatóságokkal szemben, melyekben utóvégre is a törvényhatóság egyetemét képező közönség akarátának kell érvényesülnie.

Éppenséggel nem céltalan dolog tehát a törvényhatósági gazdálkodással szemben a nagyközönség kritikájának a sajtóban helyet adni. kárhóztatni a rossz rendszert, kutatni a bajok okait s föltárni azok veszedelmes okozatait, rámutatni arra, hogy

mint kellene lennie és mit lehetett volna elkerülni. Mert csak mindezek nyilvános megvitatásával gyakorolhatja a közvélemény az adózók filléreivel sáfárkodó közegekre azt az üdvös pressziót, amely azokat a bajok okainak megszüntetésére, következményeik enyhítésére, a követett rendszer elhagyására rábirja.

Ha soha semmiféle elkövetett hiba nyilvános korholás tárgyává nem tétetik csak azért, mert az már megtörtént dolog és következményeit viselni „muszáj“; ha a létező bajok okai után senkinek kutatnia nem szabad, mert az kellemetlen lehet azok előidézőire nézve; ha senki rá nem mutat arra, mit lehetett és kellett volna elkerülni: akkor ugyan ne reménykedjünk soha, hogy a dolgok rendje megváltozik, mert a taposott ösvényen haladni sokkal könnyebb s az azon haladók bizvást nyugtathatják meg magukat azzal, hogy „utánunk a vízözön“, hisz a mult hibáit senki sem kutatja, kárhóztató szó nem esik követett rendszerükért, mert abba a közönségbe, a melynek ők mandatáriusai voltak, beleverték azt a fatális meggyőződést, hogy ugyis hasztalan minden rekrimináció, a nóta vége mégis csak az, hogy fizetni muszáj.

Nos, mi nem vagyunk ezen a meggyőződésen s teljesítjük hirlapirói kötelességet minden újabb teherre rámondja, hogy

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Búcsuzás.

— A „Pécsi Figyelő“ eredeti tárcája. —

Az erős fényhullámok már nem remegtették meg a levegőt, a tikkasztó melegek elmultak, átlátszó és tiszta volt a légűr!

Ugy október elején lehetett, mikor még déltájban melegít a nap és aranyos még a napsugárömlés, de valami édes bánat és jóléso csöndes nyugalom ült a táj fölött.

A kert alatti krumpliföldön nagy hópehely-krumplikat szedegetett Samu, a cseléd.

— Jó idő van! — ennyi megjegyzése volt reggel az időre, aztán nem foglalkozott vele. Csak délben mondta a gazda feleségének:

— Meleg van! aranyos idő a burgonyára, olyan mind, mintha megmosták volna. Már igazán jól jártunk.

Délután is maga kotorászott a földön és azt hiszem — nem gondolt semmit.

Ugy két óra tájban két finác patrolirozott arra. Keresztül nézett rajtuk Samu, mintha nem is látná. De aztán mégis köszönt olyanformán, mintha hátba ütné valaki és puffanna egyet.

— Merre lakik a faluban Deres Péter? — kérdezte az egyik finác.

— Mit akar vele? — szolt Samu mogorván és egyszerre holmi csempészett dohány keresés jutott az eszébe, följelentés, beaurulás

s ki tudja, még mi? És jónak látta azt felelni:

— Mit tudom én!

— No csak azért kérdezzük, mert annak van egy szolgálja valami Bognár Samu és azzal néhány szavunk volna.

Erre Samu kétfelé törölte szürkülő szakállát és nézett rájuk, mint egy kezdőjel.

— Oszt mit akarnak azzal az emberrel? hibát tett az, vagy ártott valakinek, hogy így beleakadnak?

— Hibát ugyan nem tett, hanem egy levél jött neki.

— Levél? aztán micsoda levél? talán az uraktól? ott nincs annak semmi dolga, a miért hivatnák, vagy birságnak; de még tanuskodni sincs neki miről.

— Kend ugyan apróra ismeri azt a szolgát. No, de nem olyan levél ám az! bátran megmondhatja, hol keressük.

— Meg is mondom, minek ne? de hát hunnan gyűtt az a levél.

— Az ugyan már nem tartozik kendre, de hát Zalátából.

— Zalátából? — ennyit mondott Samu és igen gondolkodni látszott. Oszt maguktól küldték el? kész csoda.

— Mitőlünk ám! mert tegnap éppen ott dohányt kerestünk.

Samunak e szóra százféle gondolat tödult a fejébe. Nem-e a tulajdon testvérét, a Jóskát fogták meg? mert ez a mesterség még apjáról maradt rá örökségképen. Hisz a szegény megboldogult még népszámláláskor is olyan formán vallotta be a foglalkozását, hogy

ő hazafias dohánycsempész — majd hogy baja nem lett belőle. Aztán Jóska is kézben volt már, hol meg a dohányt kellett eldobnia. Ur Isten, vajj' nem-e megint hiba van! és engem is belekevernek.

Egy perc alatt végig gondolt mindent s zavartan kérdezte:

— Hát aztán találtak-e?

— Nem bizony, mert nem találtunk.

— Ugy-e nem! de hát igazságszerint kinél is volt a veszedelem?

— A Kelemen Ferkónál.

— Ühüm! . . . Nyilván jól gondoltam — szolt Samu egész megkönnyebülve — azok olyan huzom-vonom népek.

— De hol keressük hát azt az embert, arról beszéljünk, mert sietni kell.

— Hát csak adják nekem a levelet, én jó kézbe juttatom.

— De azt már magunk szeretnénk neki adni, mert igen, igen kértek, hogy saját kezébe adjuk.

— No . . .! hát már én volnék az, akit keresnek, bátran ideadhatják.

— Óh, az erre-arráját kendnek; hát nem szólhatott előbb, csak itt beszélget velünk.

— No megbocsássanak, nem tudtam, mi jóban keresnek.

— De mit himez-hámoz kend, már rég odébb lehetnének.

— Ráérnek, minek sietni — s kezét a levél után nyujtotta — óh, hát levelet küldött a Jóska!

— Azt ám! és mivel már többször a

ségünket, a melytől el nem tántorit a kilatásba helyezett sikertelenség, mert a teljesített kötelesség tudata már magában véve is megnyugtató.

Semmiképpen sem vagyunk hajlandók néma megadással hajtani meg fejünket a torony alól elhangzó parancsszó előtt, a „fizetni muszáj”, hanem tovább is hangoztatjuk, hogy lehetne ez másképp is kellene is másképp lennie; a hűrt nem szabad a végtelenségig feszíteni, mikor már a torony alatt hivatalosan is elismerték, hogy az a pattanásig van feszítve, az adózóktól már a mostani adót is nagyrészt lehetetlen beszélni.

Hogyan lehetne ezen segíteni? Az a hatóság dolga lenne, csak hogy abban a segítségben nincsen köszönet, mert az soha sem a szükségletek megszorításában, hanem mindig újabb terhek kigondolásában áll.

Pedig lenne módja a terhek könnyítésének is. Hogy mást ne említsünk, itt vannak a városnak roppant iskolaügyi terhei. Az 1900. évi iskolaügyi kiadások 76510 frtban vannak előirányozva, a mihez ha a tanítók fizetési többletét, 5530 frtot hozzáveszünk, iskolaügyi kiadásaink 82040 frtra rugnak, amely összegből ha az e címen előirányzott 18580 frt bevételt levonjuk, marad 63460 frt iskolaügyi terhünk, a mit tisztán pótdából kell fedeznünk.

Törvényünk van rá, hogy a város iskolai kiadásainak fedezésére 5% iskolai adót vehet ki lakosaira, a többletet pedig, ami ebből nem fedezhető, fedezi az állam. Pécs városa már számtalanszor folyamodott a kormányhoz s kimutatva, hogy iskolai kiadásai az 5%-ot nagyon is túlhaladják, kérte, hogy az állam adjon segítséget ezeknek fedezésére. De a kormány mindig azzal utasította el a város kérelmét, hogy Pécs városában még az 5% iskolai adó sincsen kivétel, törvény szerint tehát állami segílyre nem tarthat igényt.

Nos hát nem volt ebben világos ujjmutatás arra, hogy válaszsza el a város iskolaügyi költségvetését az általános igazgatási és gazdasági költségvetéstől s az iskolai budget címén vessen ki 5% iskolai adót, a többinek fedezését pedig igényelje törvény alapján az államtól?

Hát mért nem tették ezt a torony alatt? Mért nem választják el az általános költségvetéstől az iskolai budgetet? Ha a most előterjesztett 1900. évi költségvetésből a 63460 frt fedezetlen iskolai kiadást kihatározzák, a fedezetlen városi szükséglet leszálna 114189 frtra, ami 33% városi pótdával fedezhető lenne, míg a külön iskolai adó címén csak 5%-ot kellene kíróni, mert akkor az államtól joggal lehetne a fedezetlenül maradó 46460 frt iskolai kiadás fedezésére segítséget kérni.

Elérhetnők ezzel azt, hogy az iskolai adóval együtt csak 38% lenne a városi pótdánk, 46000 frtot pedig az állam fizetne iskoláinkhoz, míg most 52%-ra akarják fölruगतatni a pótdánkat s az állam a markába nevet, mert a törvény iskolai adó hiján nem kötelezi a hozzájárulásra.

Mért nem teszik ezt, mért irtóznak az iskolaügyi költségvetés különválasztásától s a külön iskola-adó behozatalától, mikor ez a terheken való könnyítést tenné lehetővé? Hisz máskor, a mikor csak teher-szaporításról volt szó, soha sem haboztak a legkülönbözőbb című külön adók behozatalában.

Persze ezzel sarokba szorították volna a kormány kegyelmes urait, akik aztán nem bujhattak volna semmiféle ürügy mögé, hogy a segílyt megtagadjassák. Ezt akarták elkerülni a torony alatti urak, mert tudják, hogy ilyesféle kellemetlenkedéssel nem lehet a miniszterek jóindulatát megszerezni, amely csak annak virul, aki a vidéki központok fejlesztéséről világga bo-

csátott frázisok készpénzre váltását nem követeli nagyon.

Az aradi vértanúk ünnepe.

Ma van a magyarok Mindenszentek ünnepe. A magyar szabadság tizenhárom mártírjának a nemzeti kegyelet által megszentelt évfordulója.

Az aradi tizenhárom sirja virággal telt mindig. Egy nemzet könnye öntözi e virágokat — hogy hervadásra ne jussanak azok sohasem.

A hőseket, kik száz csatában néztek szembe a halállal, megejtette az ármány.

A legszégeyenteljesebb halállal, ami képzelhető a földön, multak ki ők, de szent nevüket örökös fényes glóriába vonta a kegyelet.

Az aradi vár híres börtönablakából néztek ők a napsugarat, mely utolszor vetette fényét viharedzett arcukra.

És csüggedés nélkül, igazuk teljes tudatában hagyták oda az aradi vár miazmás celláit, hogy a vérükre szomjazó zsarnokság oda állítsa őket a bitó elé.

A pribék életunt, buta tekintettel nézte végig őket s minden lelkiismeretfurdalás nélkül teljesíté szomorú kötelességét.

Eszköz, hitvány anyag volt ő a más kezében, mit tudta, hogy félistenek életét oltja ki egy hurokszorítással?

Consummatum est! A zsarnok gázolhatott a vérben, tehetetlen volta miatt nem volt képes másra.

De az aradi tizenhárom sirja fölött mindig ragyogóan kel a nap. Egy nemzet véste szívébe az ő nevüket, maroknyi nép, de mely hazaszeretben, hősei ünneplésében százszor annyival fölér.

A martirok szelleme, soha sem pihenne itt jár közöttünk. Figyelik minden lépésünket, minden tetteinket, ha hibázunk valamiben, ott az ő szent kezük, mely eligazítja e hibát.

S ne adja az ég, de ha ismét jönnek a magyarra viharos napok, velünk küzdenek ismét ők s nincsen, nem lehet olyan vasjáróm, — mit szét ne törne az a tizenhárom!

kezünk közt volt, csak megszólított, hogy hozzuk el.

— Köszönöm a hozzám való szivességet. Hát megtehették; inkább köszönöm!

Rögtön elhagyta a munkát és bandukolt föl. Nagy sor! levelet irt a Jóska.

Mindjárt a pápaszemét kereste, mert nem igen látott. Aztán közömbös hangon szólt az asszonyhoz: Nem tórn, mit irt a Jóska.

— A Jóska! hát levelet irt? ni-ni...!

Olvasta volna Samu, de majd ezt, majd azt a betűt nem ismerte, folyton kérdezni kellett. Mire aztán az asszony vette ki a kezéből és olvasta fónszóval:

Legyen ez a levél Bognár Samu, a fiamé.

Kedves fiam, Samu!

Jó egészséget kívánok; de gyere hamar, mert én halálomon vagyok. Látni akarlat és veled beszélni. Mert öreg vagyok nagyon, hát aligha gyógyulok meg. Az Isten áldjon meg erővel egészséggel és ha van az idén diótok, hozzád egy néhányat, igen szeretem. A Kata nénédnek is megmondhatod, hogy 'hjába biztatott, hogy erősnek látszok. Engem többé nem lát. Tisztelem a gazdát és téged is kiváltképp, stb.

Ezt a levelet ugyan Jóska irta, de az anyja nevében, ki csak úgy diktálta, mert nagy beteg volt, meg úgy sem tudott írni.

— Beteg a nyanya — szólt Samu — holnap elmék, mert megtörténhetik, hogy meghal. Hisz jól is járna!

Este a kapuban is megismételte e föltevést a szomszédok előtt, erősen hangsúlyozva.

— Levél gyűtt nekem. A Jóska irta, hát el kell menni.

Másnap a gazda felesége fűleskosarába rakta a diót, meg csibét is sütött, a vasárnapi kalácsból is volt még, azt is betette. Nem bánta tőle, de hogy! csak haszna legyen, az Isten áldja meg vele.

Tarisznyát is akasztott a nyakába Samu bácsi, a maga számára abban is vitt valamit. Gondolkozva és pipázva ballagott, mint aki egész meg van nyugodva. De a hogy szomszéd falu boltja előtt haladt el, csak nem volt megelégedve magával; még valami egyebet is jó volna vinni. Vett hát öt kiflilt és tíz krajcárért szent-Jánoskenyeret, ötért sárgacukrot.

Megtehetette, volt pénze. Tízest váltatott; bizony három tizes volt nála.

Hej, de sokszor szidta piszkolta is az anyja azért a nagy hiábavalóságért, hogy nem takarít öreg házára, az utolsó krajcárját is kártyára hányja.

Fiatalabb korában sohasem fogott rajta az okos beszéd.

— Még én élek lesz. Kinek, minek takarítsak. Ha költök, a magamét költöm — így felelgetett.

De hogy a mult ősszel elbetegesedett, az ötlött az eszébe, hogy bizony majd egyszer majd dolgozni sem lehet. Csak nem ártana egy kis pénzecske arra az időre.

Harminc forintot félre is rakott; már két hónapig kamatoztak is tőle, de most, hogy behozták, azt is magával vitte, mert hátha kivánsága van az anyjának, vagy ha meghal is, kell a temetésre.

Jobban kell most oda, mint nekem, hisz nekem mi bajom? egy csepp sem! semmi!

Mikor befordult a kis szobába a parasz-tok szokásával egyszerre kérdezték egymástól: No? Az asszony feküdt az ágyon, Jóska pedig seprűt kötött az ajtó mellett.

— Na hát beteg kend? — kérdezte Samu.

— No édes fiam meggyűttél — szólt az asszony.

— Meg ám! — De beteg ám! így cse-rélték ki a feleleteket.

— Lehet-e valamivel jobban? Az öreg már nehezen gyógyul.

— Nem én, fiam, többet sohasem.

— Mit tud kend bele!

— Dehogy, dehogy fogd csak milyen a kezem.

— Milyen? hát tüzes.

— Az az fiam, de tudod-e, hogy az a tűzöl meg engem. Oh, de jó is volna nekem megpihenni, úgy vágyok a halálba, mert kinos kin nekem az élet.

— Nem csoda, eleget is élt már kend — felelt Samu.

— Eleget, fiam, eleget, majd csak magának szeret engem is az Isten.

— Hát bizony eljön az az idő, előbb, mint az ember hinné.

— De várni oly nehéz! tudod-e, már azt gondoltam, hogy el sem jössz hozzám.

— De minek nem jönnék én el kendhez?

— Hát csak szerettelek látni és szólni veled.

— Hát én is szerettem eljönni, minek nem? Aztán hoztam is egyetmást.

Ötven éves fordulóját üljük az aradi gyásznapi az idén.

Egy félszázad vitt bennünket tovább, hogy szemünk ne lássa azt a tizenhárom bitófát.

Egy félszázad edzette meg szívünk mindjobban arra, hogy a kik a honért éltek, halnak, szolgaföldben nem nyughatnak.

S ha végiggondoljuk, hogy városunkban félszázados vértanúságukat milyen szűk kerek között, milyen kicsinyes félenkséggel ünnepelték meg, bizony-bizony mondjuk, nem nyughatnak ők még most sem, mert még mindig szolgazellel uralja ezt a földet.

A városházán, a hol olyan jól ki tudják aknázni az ünneplésnek minden alkalmát, mikor élő hatalmasok előtt kell hajlongani, most éppen csak annyit tettek, a mennyi elől kitérni semmiképen sem lehetett; egy szerény koszorú Aradra, egy szerény istentisztelet, az is csak az egyik kegyurasági templomban: ez volt az egész.

Hogy a város kezébe vette volna az ünneplés rendezését, mint másutt, hogy legalább az istentiszteletre meghívta volna a városban székelő hatóságokat és testületeket, hogy a lakosságot felkérte volna gyászlobogók kitűzésére, arról szó sem volt; hisz most nem főispánt kellett ünnepelni, sem visszatérő házi- ezredet üdvözölni.

Az alkotmány visszaállításakor, 1867-ben még másként ünnepeltük ezt a napot. Akkor a vármegye tisztikara Lipthay Béla báró főispánnal az élén testületileg jelent meg gyászmagyarban az istentiszteleten, a városban mindenfelé lengtek a gyászlobogók. Ma se főispánt, se vármegyét, se állami tisztviselőt nem láttunk a templomban, a törvényszék esküdtzéki tárgyalást tartott s ezzel is elvont egy csomó független polgárt a kegyelet adójának lerovása elől, egyetlen állami hivatal épületén sem hirdette gyászlobogó, hogy szomorú ünnepet ül ma a nemzet.

Bizony-bizony nagyot haladtunk 1867-től a csuszás-mászás, a szolgalelkű meghunyászkodás lejtőjén.

De nem szabad kétségbe esnünk; az ifjuság, a független polgárság lelkében még élnek a nemzeti ideálok s ezek le is rótták kegyeletük adóját, a miről a következőkben számolunk be:

— Ugyan mit? — csillogott a beteg szeme.

— Mindenfélét. Az asszony is küldött diót, meg kalácsot, meg a boltban is vettem. Jobb, egyék kend, minthogy busul.

— Ni milyen szép kívánatos! ezt csak meglehet enni — s a beteg takarójára kezdett rakodni.

— Oh, hogy az Isten áldjon meg érte. De jók is a te cselédjeid, hogy az Isten még a halóporukat is áldja meg. Köszönöm fiam a szivességedet — könnyezni kezdett és elakadt a szava.

— No csak egyék kend, egyék, azért hoztam, megtehettem. Hát csak meg kell enni, ez oszt nem árt, mint az orvosság.

— Ez nem árt, dehogy is — és nagy gyönyörűséggel kezdett majszolni hol ebből, hol abból egy falatot. Aztán az almáriomba rakatta; hogy jó lesz holnap is.

A két testvér beszélgetni kezdett. A levről, majd a finácokról. Aztán, hogy nem igen van kereset.

Jóska napszámos ember volt. Korán özevességre jutott, aztán csak úgy élt anyjával, hol munka, hol csempészés után.

A beteg elaludt ekközben.

— Szegény nyanya! — mondta Samu — ez már aligha gyógyul meg.

— Nem gondolnám — felelt Jóska — nagyon öreg már.

— Hisz te jobb is járnál, magad könynyebben élélnél. akár szolgálatba is állhatnál.

(A színházban.)

Tegnap este, mint az aradi gyásznapi előestéjén, a színházban az előadás kezdetén a szintársulat tagjai élőképben mutatták be az aradi vértanuk szobrát, melyet a jogakadémiai polgárság a szintársulattal együtt megkoszorozott.

A színházat szép és lelkes publikum töltötte meg félnyolc órára, mikor felgördült a függöny s a színpad elő részén ott állt *Liebhart József*, a jogász Olvasókör elnöke, fekete díszmagyarban s érces és érzelmeke kifejező hangján elszavalta Vári Antalnak »A tizenhárom« című alkalmi költeményét.

A költemény végén a zene lassu ütemei mellett felgördült a színpad hátsó részén a függöny s ott állt az aradi hősök szobra, kétfelől a szintársulat női és férfi tagjai s a jogászfjúság feketeruhás képviselői által körülvéve.

És felhangzott a színpadon a »Szózat« s a közönség felállván, együtt énekelte a színesekkel, hogy »Hazádnak rendületlenül légy hive óh magyar!«

Az élőképet lelkes éljenzés és zugó taps között háromszor megismételtette a publikum s végül a függöny elé hívta *Liebhart Józsefet*, kit *Tiszay Dezső* vezetett ki a lelkesen tapsoló közönség színe elé.

(A liceumi templomban.)

Impozáns volt a pécsi jogászság gyászszerartása is. Ünnepies csendben, fekete gyászba öltözködve vonultak a liceumi templomba, hol 9 órakor kezdetét vette a gyászistentisztelet. A misét *Késmárky István dr.* jogtanár pontifikálta, a mise alatt pedig a jogászság énekelte gyászdalokat quartettben *Leitner Nándor* orgonakiséréte mellett.

A jogászságon kívül nagyszámu közönség is részt vett a gyászszerartáson, mely fél 10 után már véget érven, a jogakadémiai polgárok kivonultak a templomból, a gyászünnepe rendezői pedig siettek, hogy az este tartandó gyászünnepeyre az előkészületeket megtegyék.

(A belvárosi templomban.)

A vértanu halált halt aradi hősök emlékére a belvárosi templomban gyászistentiszteletet tartottak. Az oltárokat fekete lepel takarta le, s a templom hajójában a palma és virágdíszszel pazarul borított ravatal állott, azok-

nak szimbolikus koporsója, kik nemzetünk feledhetlen nagy idejében hősi halállal haltak hazánk szabadságáért. A gyászmisét *Magenheim József* belvárosi plebános mondotta fényes segédlettel. A toplomi zenét és éneket a »Pécsi Dalárda« szolgáltatta, mely *Hoffer Károly* karmester vezetése alatt *Hoffernek* egyik saját szerzeményü remek requiemét énekelte el. A padoknak fekete lepellet bevont első hat sorát a város tisztviselői és a köztörvényhatóság bizottsági tagjai foglalták el, kiknek sorában ott láttuk: *Nendtvich Andor* helyettes polgármestert, *Tróber Aladár* főjegyzőt, *Vaszary Gyula* rendőrkapitányt, *Pintér Ferenc*, *Reeh György* városi tanácsnokokat, *Obermayer Géza* községi bírót, *Zavaros Péter*, nyugalm. árvaszéki elnököt, *Ludvigh Ferenc dr.* városi orvost, *Simonfay János* ügyvédet, *Angyal Pál* és *Varga Nagy István* kir. táblabírákat, valamint a köztörvényhatósági bizottság számos tagját. A vármegye tisztviselői közül senki sem jelent meg a gyászmisén, mi csak akként történhetett meg, hogy a város részéről valószínűleg nem kaptak meghívót.

(Az iskolákban.)

A pécsi iskolák is megünnepelték az aradi vértanuk, a szabadságért elhunyt hősök dicső emlékét.

A belvárosi, szigetikülvárosi, ágoston-téri és felsővámbház-utcai fiu és leányiskolák, valamint a polgári leányiskola növendékei reggeli 8 órakor gyászmisét hallgattak a belvárosi és az ágoston-téri templomban, hol a miséket *Ollé Fülöp* nyug. esperes-plebános és *Károly Ignác* apátplebános celebrálták.

Azután a növendékek visszamentek iskoláikba, hol *Reberics Imre*, *Szvacsek Mihály*, *Mihálovits Antal*, *Repics Vince* és *Rozsics Sándor* igazgatók ünnepi beszédet tartottak, melyben a nap emlékét méltatták a gyermekek előtt, kegyeletteljesen emlékezve meg ama halhatatlan hősökről, kiknek emlékét ma ünnepelte a nemzet. Ezenkívül az iskolákban egy-egy növendék alkalmi költeményt szavalt. Valamennyi iskolában szünet volt a mai napon, csupán a főgimnázium és reáliskola növendékeinek tartottak előadást, mert elmulasztották engedélyt kérni a »rendkívüli« iskola szünetre a főigazgatótól, kinek engedelmével szigorúan tilos megünnepelni október hatodikát!

danám, hogy te nem állhatod el kártyázás nélkül.

— Minek nem? ha akarom, azt is megtehetem. Ni, nem kártyáztam már majd egy esztendeje.

— Aztán mennyi pénz maradt?

— Harminc forint! itt van a zsebemben.

— Hej! nekem éppen elég lenne. Ha jó szived volna, biza' kisegitenél.

— Hová beszélsz! magamtól eltiltom, te meg elhányd! Kell ez, nagyon kell. Hát a temetésre hunnan vennél, tudod-e? Hadd maradjon kéz között, nem ám elpotyázni, jó is volna! A viláért sem! Erre ne számíts!

És a pénzt megmutatta apróra előszedgetve, aztán nagy önértettel kezdte visszarakni a nyakán függő zacskóba.

— Hm! hm! nem bolondság — nézett rá irigykedve Jóska.

— Pénze van a Samunak? — kérdezte a beteg, ki az utolsó szavaknál fölébredt.

— Az ám! harminc forint — felelt Jóska.

— Harminc forint — ugyan hol vetted — sóhajtott a beteg.

— Hol?! Hát a béreimből takarítottam.

— Hát tán nem kártyázol már, édes fiam?

— Nem az ugyan! minek? kártyáztam már eleget.

— Óh, de meg is térített az Isten! öregeségre csak lesz valamid, majd eltartnak érte. Jól is teszed. De hadd lássam.

Samu az ágyhoz ment s kirakta a harminc forintot.

— Hát tudja Isten, talán jobb is volna, ugysem életre való már szegény.

— Bár csak megnyughatna, eleget szenvedet.

— Szenvedett biza, áldja is meg a Nagyhatalmu a hozzánk való jószágáért minden kis porcikáját — mondta Jóska,

— Hát áldja biz a — felelt Samu és ismét másról beszéltek.

— Te Jóska! látod-e, neked nem való maholnap ez a dohányért való járás. Többször vesztel, mint nyersz rajta, a mieskéd volt, az is eluszik a kezeden. Aszondom legjobb lenne ha te is beállnál szolgának.

— No már ugy is lesz. Nem is sokat fordulok, azt tudom, legfőjebb egy nehányszor még helyem akad. Meg azt az utolsó veszteséget szeretném visszakeríteni; csak az a pénz ugy volna, mint nincs.

— Nem tanácslom, hogy belekapj, elég volt már.

— Látod, ha te el nem kártyáztad volna a keresményedet, most segíthetnél, én aztán kamatostul adnám vissza.

— Nem kártyáztam volna, de akkor hát minek éltem? Azért ugyan most is kisegithetnélek, ne gondold ám, hogy nincs! de nem akarom, hogy elvesztesd a pénzt.

— Micsoda beszéd? most elveszteni. Kapós most a dohány, akár az eperszem. Csupa öröm az eladás.

— Hagy békében. Jobb ne okoskodj!

— Én ne okoskodjak? még ha én mon-

Az „Örökimadás“ temploma.

Martirhalált halt Nagyasszonyunk feledhetlen emléke örökké élni fog!

Tragikus vége gyászbaborított egy nemzetet, gyászbaborította országának népét, mely lángoló szeretettel ragaszkodott a legjobb királynőhöz!

Enyhülést keres a nemzet égetően sajgó sebére, s abban leli soha el nem muló fájdalomának gyöngé vigaszát, hogy szeretettel, kegyeletteljes szívvél hódol a nemzet édes Anyja elenyészhetetlen emlékének.

Mély az a gyász, mely bennünket ért, szívünk vérzik sulya alatt, s helyet keresünk, hol a Mindenható segítségével lélekben közel lehessünk ő hozzá, ki mindnyájunknak közös édes anyja volt, s jóságos tekintetével néz reánk a mennyekből, hova nemes lelke költözött.

Kőbe faragott képe, ércebe öntött szobra kevés nekünk. Olyan hely kell e nemzetnek, hol csendes áhitatba merülve, közel az Isten láthatlan trónjához buzgó imát rebeghessen azért, kinek egyetlen tekinteteért kész lett volna bármely hazafi életét feláldozni.

Ez volt alapja, indító rugója az „Örökimadás“ templom létesítésének, s most nincs az a város, az a falucska, nincs oly fényes palota vagy rozoga gunyhó, melynek lakója ne igyekeznék erejétől telhetőleg hozzájárulni az eszme megvalósításához.

Az „Örökimadás“ templomának pécsi hölgybizottsága vasárnap délelőtt 11 órakor tartott alakuló ülést a Katolikus kör nagytermében, mely már jóval tizenegy óra előtt megtelt városunk előkelő közönségével.

Az ülést *Pallavicini* örgrófné ő nagyméltósága vezette, s mint az alakuló bizottság résztvevői megjelentek: *Sável* Kálmánné, *Majorossy* Imre, *Döbrössy* Alajos cím. kanonok, *Zsolnay* Vilmos gyáros, *Darócy* Aladár főispáni titkár, *Bitter* Illés főgimn. tanár, *Vajdits* Gyula, *Bánffay* Simon kir. közjegyző, *Erreth* János.

Székhelyi *Majláth* Györgyné elnöknő távollétében, leánya *Palavicini* örgrófné nyitotta meg az ülést, és ismertette a szervezendő bizottság kegyeletteljes célját, s lendületes szép beszédben felhívta a megválasztandó bizottsági tagokat, valamint a jelenlevő közönséget is, hogy úgy erkölcsi, valamint anyagi táma-

szával segítse a nemes cél elérhetését, kövesse el minden módjában állót és lehető, hogy az „Örökimadás“ temploma, mely feledhetlen királynénk emlékének lesz szentelve, mielőbb felépülhessen, hogy mielőbb buzgó imát rebeghessünk annak emlékére, ki bár emberi fogalom szerint meghalt, de örökké élni fog népének szívében.

A megható szavak után következett az „Örökimadás“ templom bizottsági tisztikárának és tagjainak megválasztása.

A tisztikar a következőleg alakult meg: elnök: *Székhelyi Majláth* Györgyné, alelnök: *Sável* Kálmánné, jegyzők *Döbrössy* Alajos tanítóképezdei igazgató és *Darócy* Aladár főispáni titkár, pénztárnok *Dulánszky* Adolfné. A bizottság tagjai: *Angyal* Pálné, *Balogh* Károlyné, *Blaskovich* Istvánné, dr. *Bors* Emilné, *Cseh* Marianna, *Erreth* Kálmánné, *Friedl* Károlyné, *Hegedüs* Imréné, *Hinka* Lászlóné, *Hetyey* Elekné, özv. *Kasza* Józsefné, *Krasznay* Mihályné, *Magyarly* Gyuláné, *Majorossy* Imréné, *Ujváry* Kamilla, *Mattyasovszky* Jakabné, *Mendlik* Teréz, *Sauska* Jenőné, *Szikorszky* Tádéné, *Szeifritz* Antalné, *Pachner* Oszkárné, *Löffler* Vincéné, *Blaskovits* István, dr. *Bahula* József, *Bánffay* Simon, *Erreth* János, *Hetyey* Elek, *Majorossy* Imre, *Kelemen* Mihály, *Krasznay* Jenő, *Szeredy* József dr., *Szuly* János, *Troll* Ferenc, *Watzesch* Mihály, *Zsolnay* Vilmos, *Tormai* Károly, *Cirer* Elek, *Szvacsek* Mihály, *Rozsits* Sándor, *Sziebert* Nándor.

A pécsi újságírók közül megválasztottak a bizottságba: a „Pécsi Figyelő“ részéről: *Pleininger* Ferenc, a „Pécsi Közlöny“ részéről: *Lincab* Adolf, a „Pécsi Napló“ részéről: *Várady* Ferenc és a „Fünftkirchner Zeitung“ részéről *Lenkei* Lajos szerkesztők.

A bizottság megalakulása után felolvasták az „Örökimadás templom“ vidéki bizottságának szervezkedési szabályait.

A szabályok szerint a bizottság célja: Az Erzsébet királyné emlékére Budapesten emelendő Örökimadás templom építési költségeire pénzadományokat gyűjteni. A cél elérésére a bizottság felkér néhány, a célra tekintettel lehetőleg minél több, hölgyet és urat, hogy gyűjtőívet véve magukhoz, minél szélesebb körben gyűjtsenek adományokat a nemes célra. A bizottságnak vannak rendes és pártoló tagjai. A rendes tagok azok, kik kötelezik magukat félevenként egy forintot fizetni,

amíg a pártoló tagokra az adományozandó összeg nagysága nincs meghatározva.

A bizottság továbbá felkéri a városi és községi plébánosokat, hogy a templomban a kegyeletes tervet ismertessék és a hívőket adakozásra buzdítsák. Esetleg kitűzendő napokon a perselypénz is erre a célra lenne fordítandó. Gyűjtésekre a templomokban hölgyek is kéretnek fel. A bizottság — mely a vasárnapi naptól kezdve már meg is kezdte működését — arról értesíti a közönséget, hogy a kegyeletes célra megajánlott adomány, különösen pedig a nagyobb adományok évi részletekben is fizethetők hat éven át.

A bizottság ülése — mely határozatilag kimondta, hogy minden lehető el fog követni a nemes és minden jó hazafi szíve vágyát képező cél mielőbbi elérhetésére — déli harangszóra ért véget.

Mi ujság?

— (A király nevenapja.) A városháza tornyán, a vármegyeházán, a püspöki palotán, iskoláinkon, középületeinken és társasegyleteink házain nemzeti lobogók hirdették 4-én, hogy örömmünnepet ültünk, királyunk nevenapját. A székesegyházban délelőtt 9 órakor ünnepies misét pontifikált *Hetyey* Sámuel megyéspüspök fényes segédlettel. Ott voltak *Fejérváry* Imre báró főispán, *Tormai* Károly alispán, *Nendtvich* Andor dr. helyettespolgármester, *Jeszenszky* Lajos megyei árvaszéki elnök, *Nagy* Jenő tiszti főügyész, *Darócy* Aladár dr. főispáni titkár, *Tróber* Aladár dr. főjegyző, *Salamon* József kir. tanfelügyelő, *Schneider* István községi iskolai felügyelő igazgató, *Reeh* György tanácsnok, *Sável* Kálmán kuriai bíró törvényszéki elnök, *Opris* Péter posta- és távirdaigazgató, *Dragonescu* Döme kir. pénzügyigazgató, *Zsolnay* György kir. főügyészi helyettes, *Farkas* Károly csendőrfőhadnagy, *Kovácsfi* Kálmán főmérnök, továbbá igen sok a városi törvényhatósági bizottsági tagok közül is. A katonaságot a helyőrségi

szégyent . . . És reggelre semmi sem lett a harminc forintból.

A virradat Samut a korcsmaasztalon aludva találta. Jaj, keserves ébredés volt ez. Rongy élet, hitvány élet! . . .

Dél felé kocogott haza nagy szomorúsággal. Nem szólt semmit, de az élethez semmi kedve nem volt. Minek az? Csak terő!

Délután egy ember kereste. Meghalt! Csak ennyit üzentek tőle.

Másnap Samu ismét nekiindult. Ugy kavargott a belsejében valami; fájt a feje és fájt mindene, a lába ingott alatta . . . Hej, Gölöncsér Péter! ne kerülj a szemem elé!

Hogy odaért, nem tudott egy szót sem szólni.

— Meghalt — mondta Jóska.

— Meghalt — ismételte később Samu és bámult a semmiségbe, összeesve. Később mondta:

— Jóska! csak rendezz el mindent, ahogyan mondtam, de hitelbe, mert a zacskót otthon felejtettem, tudod, siettem . . . Majd megfizetek, mondom, mindent megfizetek; de siettem . . .

És elakadt torkán a szó, valami keserűség fojtotta el; csak nézett keserves bűnbánattal és bocsánatkéréssel a halottra és nem ment ki egész nap a házból.

— No! csakugyan szerethette az anyját — mondták — hogy busul és el nem mozdul mellőle.

Bartha Mariska.

Soká nézte a beteg.

— Látod, milyen hamar fölgyülemlik! szép pénz, szép pénz! csak így tennél ezután is.

— Kell is nekem mondani, nem vagyok gyerek!

— Tudom tudom, de csak ne is tégy úgy . . .

— Mondom, hogy nem — nó!

— Látod, én ugyanis meghalok. Akkor a Jóska is elmehet szolgálni. Aztán az Istenről el ne felejtkeztek! . . .

Estefelé Samu elkövetkezett, hogy hazainduljon. Kezet fogott a beteggel. Az könnyezett, aztán kérte, hogy hajoljon hozzá s hogy megcsókolta, el is áldotta szépen.

Kedvetlenül kísérté ki Jóska. Samu szomorúan hagyta meg neki, hogy halál esetén csak csináltasson mindent hitelre — itt a pénz, majd ő fizet.

Már jó ideig bandukolt, mikor az uton összetalálkozott Gölöncsér Péterrel. Hej, de sokszor kártyázott vele együtt régente. Régi pajtása volt, de még milyen?! Az összetalálkozás öröme be is mentek a legelső falu korcsmájába.

Samu mindjárt elmondta, hogy mi járatban van. De hát az Isten ellen ki tehet! Aztán azt hozta elő, hogy többet ő már nem kártyázik. Jobb így ni!

— A gyerek is kért tőlem pénzt, de most takarékoskodok. Mert nagyobb becsülete van az embernek, mintha semmi nélkül van.

Addig, addig beszélgettek, hogy este lett;

hazamenni nem lehetett. Más is vetődött a korcsmába, az is hozzájuk ült. De hogyan öljék el most az estét?

— Talán egyet kártyáznánk, no! jó volna ám!

— Nem én! minek? — felelt Samu.

De azok kérték, noszogatták, hogy csak egyet. Hisz mit veszthet azon.

— Nem is a vesztés, de hát nem akarok kártyázni.

— Nem nevetné kend ki magát! Csak az nem kártyázik, aki fél.

— Mitől félnék, hisz úgy egyőtök sem tud kártyázni, mint én!

— Azt hiszem, egy kicsit különben is.

— No, no . . .

— No hát hadd lássuk! csak egy preferáncot.

Tiltakozott, ellenkezett, de utóbb is ráállt.

— No egyet, nem bánom — szólt végre Samu, de előbb kiment és a pénzt fölosztotta. Tíz forintot tett az egyik csizmaszárába, a másikba szinte, ötöt a kis-csuhá zsebébe, harmat a fölöltő zsebébe s az asztalra csak alig hagyott valamit.

Eleinte jól ment neki, nyert mint a kártyacsapás. Erre aztán inni is kellett egyet, aztán később még egyet. Nagy nyerő kedvében a kis csuha zsebéből is előkerült a bankó. Mert hát volt! A szerencse azonban később taképnél hagyta s mámoros fejjel, haragosan a csizmaszárából is előszedte a pénzt.

Csak nem hagyhatja magán száradni a

tisztikar teljes számban képviselte. Ott voltak nagyjokai *Udvarnok* Győző ezredparancsnok vezetése alatt a háziezred tisztjei, továbbá a 8-ik honvédhuszárezred és a 19-ik honvédgyalogezred tisztikara. Az iskolák növendékei a plébániatemplomokban reggel 8 órakor hallgattak ünnepi misét s iskolai szünettel ünnepelték meg a király nevenapját.

— **(A püspök bérmautja.)** *Hetyey* Sámuel megyéspüspök Mágocsról körutjából visszatérve, Sásdon látogatás céljából betért *Gundy* Miklós espereshez; de előbb a templomba ment, hol imádságát végezte, azután szemügyre vette az egyszerű, de díszes templomot, mely minden tekintetben megnyerte a tetszését, a templomlátogatás után a plébániára ment, hol a járásbiróságot, élén *Borsitzky* Imre járásbíróval fogadta, továbbá fogadta a sásdi és hörnyéki tanítókat, kikkel a tanúgyről beszélgetve, a tanulóifjúság és a sok néptől bucsut véve, elhagyta azzal, hogy jövőre itt fogja kiosztani a bérmálás szentségét. A megyéspüspök 4-én, szerdán indult a dombovári esperesi kerületbe bérmautjára. A püspököt utjában *Sipos* István püspöki szertartó és *Hanny* Gábor kanonok kísérik. Csütörtökön Szakál községben bérmált a püspök; pénteken Kurdon, szombaton Döbröközön, hétfőn Gyulajóváncán, kedden Kocsolán, szerdán Szakcsón, csütörtökön Nakkon bérmál a püspök, ki bérmakörutját pénteken fejezi be a bérmálásnak Dombovárott leendő kiosztásával.

— **(Fölvívás az „Örökimadás temploma” javára.)** Báró *Fejérváry* Imre dr., főispán Baranyavármegye és Pécs szab. kir. város polgáraihoz a következő lelkes fölvívást intézi az Erzsébet királyné emlékére emelendő „Örökimadás temploma” érdekében: „Istenben boldogult nagyasszonyunk, Erzsébet királyné kegyeletes emlékére hazánk fő és székvárosában közadakozásból emelendő „Örökimadás templom”-ának megépítésére özvegy báró Sennyey Pálné, őrgrof Pallavicini Edéné s több urhölgy és ur hozzájárulásával központi bizottság alakult, mely elhatározta, hogy országos mozgalmat indít s minden vármegye és város székhelyén hat éven át működő helyi bizottságot alakít.

Baranyavármegye és Pécs szab. kir. város területére a bizottság megalakítását s a magasztos és hazafias cél előmozdítása érdekében kifejtendő tevékenység megindítását és vezetését áldásos jótékonyságáról széles körben ismert özvegy székhelyi Majláth Györgyné Ónagyméltósága volt szíves elvállalni.

A kegyelet hazafias érzésével meginduló mozgalom lényes sikerének biztosítása mindannyiunknak a lélek és szív mélyén gyökerező mulhatatlan kötelessége.

Leghőbb óhajomásom lévén, hogy a maga nemében páratlanul álló, időtlen időkre szóló s a magyar népnek rajongással szeretett királynéja iránt érzett ragaszkodását, a nagyasszonynak a kegyelet glóriájával körülvett emléket haranzúgással és örökimádással hirdető nemzeti alkotás a nagy célnak, a nagy eszmének megfelelő legyen; e végből fölvívom Baranyavármegye és Pécs szab. kir. város minden nemesen érző polgárát s kérve kérem, hogy az „Örökimadás templom”-ra, a kizárólag nemzeti nagy emlékműre adakozzék s mindenkor elismeréssel tapasztalt áldozatkészségével segítse elő a dicső alkotást, hogy majdán emelkedett önérettel s átszellemült lélekkel tekinthessünk a monumentális nemzeti emlékre, melynek fölépítéséhez az egész ország közönsége egy szívvel s egy lélekkel megnyilatkozó készséggel járult.

Adakozzék kiki szívjósa, nagylelkűsége s anyagi tehetsége szerint. Hozza a gazdag koronáit, a szegény fillérjeit, hogy minél ha-

marább állhasson fönséges pompájában Isten dicsőségére, a megdicsőült legmagyarabb királyasszony, hazánk védasszonyának kegyeletes emlékére — az „Örökimadás temploma”.

Kegyess adományait a mellékelt gyűjtőíven följegyezve szíveskedjenek a vármegye illetve a város pénztárába ez év december havának végéig megküldeni.

Báró *Fejérváry* Imre dr. Baranyavármegye és Pécs szab. kir. város főispánja.

— **(Csőrepedés a ferenciek utcájában.)** Kedden este 8 órakor valóságos áradás volt a Ferenciek-utcája közepe táján. Egy vízvezetési cső repedt meg és óriási sugár alakjában szökött belőle a víz, úgy hogy rövid időre a közlekedés is megakadt. Most láttuk csak, hogy még nem oly nagy Pécssett a vízhiány mert még a Dunát másolatban is produkálják a Ferenciek utcájában. Hanem azért nem volna kár a vízvezetési csővekre jobban vigyázni, mert még pár ilyen csőrepedés és akkor vajmi kevés víz marad a tartályokban.

— **(Halálozás.)** Özvegy *Sirisaka* Andrásné szül. *Laky* Rozália, életének 72-ik évében kedden Bogdásán meghalt. Temetése ötödikén (csütörtökön) délután 3 órakor volt a bogdásai plébániaházból. Az engesztelő misét ugyancsak 5-ikén délelőtt 9 órakor tartották lelkiüdvéért az ottani templomban. Az elhunyt matróna a pécsi *Sirisaka* család feje volt, ki-ben *Sirisaka* Andor, pécsi községi népiskolai tanító és *Sirisaka* Ignác, bogdásai plébános, édesanyjukat gyászolják. Az elhunyt itt élt családja körében Pécssett, csak két éve, mikor Ignác fia plébános lett, költözött ki ő is Bogdására, hol most szerető gyermekei körében jobblétre szenderült.

— **(Szolgabírák dolgai.)** *Rapun* Aladár, *Molnár* Kázmér és *Simon* József szolgabírák hivatalból történt áthelyezésük alkalmával felmerült költözködési költségeikről számlát nyújtottak be, kérvén kifizetését. A számlák jó borsosak ugyan, de az állandó választmány nem is javasolja kifizetni, hanem az eddigi gyakorlat szerint *Rapun* Aladárnak, mivel nőtlen, 50 forint költséget, a másik két nős folyamodónak 100—100 forint költséget javasol kiutalványozni. *Simon* Józsefnek, arra az időre, míg *Csima* Lajos pécsváradi szolgabírót, mint árvaszéki jegyző helyettesítette, 40 forint uti átalányt javasol kiutalványozni a választmány a hétfői közgyűlés előtt.

— **(Bécsből Szegzárdig gyalog.)** Hosszu 270 kilométer utat kellett kényszerűségből *Holländer* Oszkár kereskedősegédnek megtennie, a kit Bécsből toloncoltak Szegzárdra, mivel ott a titkos rendőrség hamis kártyázáson csipte meg. A kényszer utazást tizenhat nap alatt tette meg *Holländer* Oszkár s annyit kellett éheznie, hogy most a soványságtól zörög a csontja.

— **(Gyógyszertár Komlón.)** *Bólics* Antal folyamodott a belügyminiszterhez Komlón személyjogi gyógyszer-tár felállítására iránt. A megye állandó választmánya 5-ki ülésében tárgyalta a kérvényt s a patika felállítását kívánatosnak találván, azt pártolás végett fogja a megyei közgyűlés elé terjeszteni.

— **(Ismét vízhiány.)** A városi tanács szerdán a következő hirdetményt bocsátotta ki: „Hirdetmény. Miután a Tettye-forrás vízmennyiségének nagymértvű apadása a magán-vízvezetékek útján való vízkiszolgáltatást lehetetlenné teszi, értesítetnek az összes magánvezeték tu-

lajdonosok, hogy f. hó 5-én estefelé további rendelkezésig az összes magánvízvezetékek utcai főcsappjai el fognak záratni. Pécssett, 1899. október hó 5-én. Pécs szab. kir. város Tanácsa.”

— **(Rabló pincér.)** Vakmerő rablást követett el szerdán este egy magát Neumann Antal, kaposvári illetőségű pincérnek mondó hely és munkanélküli egyén. Elment a Ferenciek-utcájában 18. szám alatt lakó *Greisselmayer* Katalin mosónőhöz s azt, mint régi ismerősét, értesítette, hogy ismét Pécsre jön s majd nála mosat. A mosónő egyedül volt vele a szobában, hol az asztalon 18 forint pénz volt, melyet az asszony éppen el akart tenni. A pincér egyszerre odaugrott a pénzhez, felmarkolta, zsebregyűrte és el akart távozni. A mosónő és a konyhában levő nővére erre zajt ütöttek s két segítségükre jövő cseléddel bezárták a konyhába a pincért. De míg rendőrt jártak, az kitörte a konyhaajtót és bár a kaput is bezárták, a házban levő szabóüzleten át mégis kijutott az utcára s elment a pénzzel együtt. A rendőrök persze keresésére indultak s s Zrinyi-kávéházban [éjjel] 11 órakor letartóztatták; de már akkor a rablott pénzből egy krajcár se volt nála. A vakmerő rabló pincér ellen most folyik a vizsgálát,

— **(Regaléból járda.)** Keskend község elhatározta, hogy utcait kikövezteti s erre a regalejövédelmét akarta felhasználni. A megye 5-ki állandó választmányi ülése e határozatot ugyan jóváhagyta, de a visszatérítés kötelezettsége mellett. Így fogják jóváhagyás végett a közgyűlésnek ajánlani, de kérdés, hogy a miniszter jóváhagyja-e mégis a határozatot, mivel a járda nem befektetés s a regalejövédelmet csak erre lehet felhasználni.

— **(Országos iparosgyűlés.)** Kolozsvárott folyó hó 14. 15. napjain tartják az V-ik országos ipartestületi gyűlést. A gyűlés napirendjén *Záray* Károly dr., pécsi keresk. és iparkamarai titkár is szerepel, a ki a tisztességtelen verseny ellen való védekezésről tart előadást.

— **(Korcsmába járó kisdíjakok.)** Elszomorító állapotok uralkodhatnak *Vasason*, mert miként értesülünk ott még az apró normalisták is, a még olvasni, írni alig tudó apró-cseprő kis emberkéik is a korcsmákba járnak mulatni. Ugylátszik, hogy a vasasi bányatelepen nagy világi gondolkozásuk nem csak a kis díjakok, hanem maguk a tanítók is, a kik ezt eltűrnek és megengedik. Azt tudtuk eddig, hogy vannak miniszteri rendeletek, szigorú iskolai szabályok, a melyek a tanulóktól a korcsmák látogatását megtiltják, de a mint látszik *Vasason* nagyon szabad gondolkodás uralkodik és a miniszteri rendeleteknek is fittyet hánynak. Ugy bizony vasasi „hazám reményei”, te kedves „bányatelepi ifjúság” talán mégis jobb volna a leckéket tanulni, mint a szőlő nedűt, vagy az árpalét szürcsölgetni!

— **(Eltört kőkut.)** A király-utcán 4-én délelőtt a boltív közzel szemben valóságos kis árvíz volt néhány percig. Egy a Kosuth-utca felől jövő bérkocsis véletlenül neki szaladt a kőkut borító faburkolatnak s eltörte a vezető csövet, minek folytán a víz karvastagságú sugárban szökőkút módjára lövellt ki a vízvezetékéből. A dologról nyomban jelentést tettek a mérnökségnek, mely intézkedett a kőkut elzárása iránt. A vigyázatlan kocsist pedig feljelentették a rendőrségnek.

— **(Tilalom a kutyák ellen.)** A főkapitány 4-én hirdetményben tudatta az

ebtartó gazdákkal, hogy kutyákat vendéglőkbe, kávéházakba, korcsmákba s más nyilvános helyekre és mulatságokra bevezetni még szájkossárral és pórázzal ellátva sem szabad. E tilalom ellen vétők 50 krajcártól 50 forintig terjedhető pénzbírsággal büntetettek.

— **(Házasság.)** Csepini *Adamovics* Iván cs. és kir. kamarás, országos képviselő, *Cseh* Ervin horvát miniszter fogadott fia, vezette oltárhoz *Vestphalen-Fürstenberg* Teréza grófnőt. A lakodalmi vendégek között voltak *Cseh* Ervin miniszteren kívül *Pejacsevics* Tódor dr. eszéki főispán és neje, szül. *Teleky* Lili grófnő is.

— **(Tifusz Kaposvárrott.)** Kaposvárrott a város mélyebb fekvésű részén a hasztifusz járványszerűleg fellépett. Eddig 18 megbetegedés történt s a hatóság megtette az óvintézkedéseket a járvány tovaterjedésének megállítására.

— **(Lopott a szeretőjének.)** *Schneider* Katalin, bikali lakosnő, szállást adott pár napig *Sós* Julianna nevű ismerősének. *Sós* Julianna pedig azzal hálálta meg az asszony vendégszeretettét, hogy egy csomó drága ruhaneműt ellopott s azután Dombóvárra szökött. Mikor elfogták azt vallotta, hogy azért lopott, mert a szeretőjének akart szerezni a lopott ruhák árából pénzt. A szerelmes leányzót, kit lopásra vitt a szerelem, letartóztatták s majd a bíróság fog felette ítélni.

— **(A veszett macska áldozata.)** Mohácson még augusztus havában megmarta egy macska *Armbrust* Nándor odavaló iparost. A macskát akkor az állatorvos felboncolta és egészségesnek találta. Most azonban csaknem két hónap mulva *Armbrust* különös betegség tünetei mutatkoztak. A szerencsétlen embert felszállították Budapestre a Högyes-intézetbe.

— **(Hirtelen halál.)** *Seifensieder* János árpádi lakos — mint értesülünk — kedden estefelé hazaérkezve a mezőről, hirtelen rőszszul lett s még mielőtt segílyt nyujthattak volna neki összerogyott és meghalt. Valószínű, hogy hirtelen halálát szívzselhűdés okozta. A halál tuajdonképeni okának megállapítása végett a járási orvos a helyszínére utazott.

— **(Becsapott gazda.)** Valóban megbotránkozottat mérveket kezd ölteni a csalásoknak az a vakmerő módja, melylyel néhány iparlovag vállalatuk sikerét a nép fiainak jóhiszeműségére és tanulatlan voltára építve, csalásaikat véghez viszi. A napokban történt ismét egy ilyen eset Szabolcsra, ahol *Komor* János odavaló gazdát alaposan becsapta valami körmönfont *Somoskeőy* utóda. Ugy történt a dolog, hogy *Komor*hoz a napokban beállított egy kifogástalan eleganciával öltözködött uri ember, a ki sorsjegyeket kínált megvételre a gazdának. A gazda eleinte vonakodott a sorsjegyekből vásárolni, de midőn az uri ember kijelentette, hogy nem kell a sorsjegyekért járó husz forintot egyszerre megfizetni, fizetheti azt részletekben is, csupán öt forint foglalót kell adni, ráállt a gazda az alkura s kifizetvén a foglalót megvette a sorsjegyet. Midőn az uri ember már rég eltávozott *Komor* egyik szomszédjának megmutatta a vásárolt sorsjegyet, melyről azonban legnagyobb meglepetésére kislült, hogy az nem egyéb egy közönséges sorsjegy hirdető cédulánál. *Komor*

János természetesen azonnal jelentést tett az esetről a hatóságnál, mely most keresteti a csalót. Valószínű azonban, hogy nem fogja elcsipni, mert nem lehetetlen, hogy az iparlovag azóta már eljutott a fővárosba. Ott aztán az ilyen alakokat hiába is keresik.

— **(A Bedő-kávéház megnyitása.)** Valóságos kis földi paradicsom nyílt meg hétfőn este. Az óriási ívlámpák, a csillárok százai, az apró-cseprő villamosvilágítású színes üveggömbök tündéri fényben ragyogtatták a termeket. Csak úgy tolongott a sokadalom sűrű fekete tömegekben a Bedő-kávéház felé. Százan, meg százan mentek vissza, kik már ülőhelyet nem kaphattak. Maga a szecessionista sörcsarnok is a művészet remeke; zsutolva volt ez is. Reggelig durrogtak a pezsgős palackok, kivilágos kivirradtig szólt az öreg *Barca* hegedűje. Somogyországból jött ide a jó öreg *Simplicius*, már pedig a somogyi magyar nótáknak nincs párjuk. Zajos élet uralkodott a ragyogó termekben és amint látszik így is lesz ez ezután mindig, mert Bedők kávéháza a legszebb kávéház jelenleg Pécsen, sőt még a messze földről jövő idegenek is megbámulhatják.

— **(A vármegyei fegyelmi választmány)** hétfőn délután négy órakor ülést tartott a vármegyei házában *Fejérváry* Imre báró főispán elnöklete alatt. A fegyelmi választmány három községi fegyelmi ügyet vett tárgyalás alá. Az első *Gerjovits* József somberek-i körjegyző fegyelmi ügye, melyben az alispán a körjegyzőt ötven forint pénzbírságban és az eljárás költségeiben határozta marasztalni, valamint az okozott károk erejéig a vagyoni felelősséget kérte kimondani. A fegyelmi választmány azonban a határozatot feloldotta és a vizsgálat folytatását rendelte el. — A második *Böröc* Mihály hosszuhetényi bíró és *Kis Török* János helyettes bíró fegyelmi ügye, kiket az alispán hivatalvesztéssel sújtott. Miután azonban nevezettek ma már nem tagjai a községi elöljáróságnak, a fegyelmi választmány csupán az okozott károk és költségek megtérítésére ítélte őket. A harmadik *Kiss Nepomuki* János somberek-i körjegyző fegyelmi ügye, melyben a fegyelmi választmány felmentő határozatot hozott.

— **(Eltűnt aggastyán.)** Csak nem rég adtunk hírt olvasóinknak egy hatvanöt éves aggastyán eltűnéséről, ki eltávozva hazulról, nem tért oda vissza s ma már ismét érkezett egy ilyen jelentés a vármegyéhez, mely szerint *Gálos* József nagyharsányi lakos elment tegnapelőtt fia házából s azóta nem tért oda vissza. A hetvenéves öreg embert megyszerte keresik.

— **(Szerelmes vendégek.)** Tótke-szin özv. *Benkő* Erzsébethez egyik este egy *Hock* Ágnes nevű ismerőse két férfi társaságában vendégségbe ment. A két fiatal ember, *Holenár* Mihály és *Sáfrán* József molnársegéd volt, kik csakhamar kezdték a szépet tenni a fiatal özvegynek. Ez erélyesen visszautasította őket, de a vendégek mind követelőbben léptek fel. Mikor *Benkő* Erzsébet a barát-nője segítségét akarta igénybe venni ellenük, az már elment haza s a két szerelmes legény erőszakosságának ki volt szolgáltatva a fiatal özvegy. Azok rutul vissza is éltek e helyzet-tel s becsületében meggyalázva hagyták oda

Benkő Erzsébet. Az természetesen feljelentette a szerelmes vendégeket s most a bíróság folytatja ellenük a vizsgálatot.

— **(Oltárszentelés Lancsukon.)** Lélekemelő ünnepély folyt le — mint értesülünk — Lancsukon. A falu egyik kath. hívője, özv. *Verovics* Anna 500 frtnyi költséggel egy díszes oltárt emeltetett Jézus Szent Szive tiszteletére, melyet f. év okt. 1-én *Troll* Ferenc cím. püspök ünnepélyesen felavatott. A nép óriási tömeggé csoportosulva várta az agg, de tevékeny főpapot s örömrivalgva éljenzett megérkeztek. A szent misét fényes aszisztenciával tartotta s ékesen szóló beszéddel lobbantotta a sziveket lángra Jézus Szent Szive iránti szeretetre. Volt is könyv elég a hivek szemeiben; szivből jöttek a jó agg főpap szavai, el is hatottak a hivek sziveig! Szent mise után még egy szegény jegyepárt is megeskett a főpap és egy ujszülött honpolgárnak a keresztség szentségét kiszolgáltatta. A helybeli plébános azután megvendégelte az ünnepélyre egybegyűlt papokat, s az ebéd alatt felköszöntötte a buzgó és fáradhatlan kanonokot. Alig harsogott el a lelkes éljen, melylyel a vendéget üdvözölték, a felköszöntő elhangzása után, belép az egyik ottani magyar földművesnek szépen megtermett leánya s egyenesen a püspökhöz megy, illedelmesen meghajol előtte, kezét csókol és még egy iskolázott uri leánynak is becsületére való bátorság és folyékony hangján mondja: „Méltóságos püspök ur! azért a szép predikációért, amelyet nekünk a templomban tartott, köszönetet mondunk, édes apám pedig küldött tisztelettel egy kosár szőlőt.” Hiába az a magyar nép csak megérti, hogy ki szereti őt s nem hagy elismerés nélkül egyetlen jó szót, melyet valaki az ő javára mond. Délután a nép éljenzése és harangzugás között távozott a buzgó főpap s Mohácsra rándult, ahol *Keserics* Ferenc esp. pléb. ur vendégszerető házában töltött el néhány kedélyes órát s csak az esti vonattal utazott vissza Pécsre.

— **(Letartóztatott kereskedő.)** Pakson nemrég leégett két ház, mely a *Vitt* örökösöké volt. A megejtett vizsgálat azonban nem tudta kideríteni, hogy mi okból gyuladt az ki. Hangzottak ugyan egyes vélemények a nép körében a felől, hogy alighanem a házban lakó *Franck* Adolf volt a tettes, ki cikkeinek értékét meghaladó összegre biztosította a boltját és így akart a biztosított összeghez jutni, de pozitív bizonyítékok hiányoztak, úgy, hogy a hatóság már az ártatlansági bizonyítványt is ki akarta adni számára. Ekkor oly fordulatot vett a dolog, hogy *Franck* kereskedőt *Krivácsy* Károly vizsgálóbíró maga elé állította, mikor is olyan körülmények merültek fel a vizsgálat során, hogy a vizsgálóbíró letartóztatta. Most kíváncsian várják a paksiak a történéndőket.

— **(A „Bátaszéki Kath. Legényegylet”)** folyó hó 8-án saját udvarhelyiségében és a „Király” vendéglő nagytermében könyvtára javára táncal egybekötött zártkörű szüreti mulatságot rendez. Belépti-díj személyenkint 30 kr. kezdete délután fél 4 órakor. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Kedvezőtlen idő esetén a szüreti mulatság egy héttel később tartatik meg.

— **(Aranylakodalom.)** Az irgalmasok templomában egy előkelő pécsi házaspár tartotta aranylakodalomát. Ötven év óta élnek már együtt szeretetben, boldog megelégedettségben. *Rudolf* János és neje szül. *Schurm* Mária pécsi polgárok voltak az ünneplők, *Rudolf* Mária báttaszéki tanitóné, *Rudolf* Rajmár kir. tanf. hivatalnok, *Rudolf* János helybeli m. kir. százados és *Rudolf* Ilka szülei. Mi is tiszta szívből kívánjuk, hogy ötven éves együttlétüket toldja még meg a Gondviselés számos évvel, éljenek családtagjaik örömeire gondtalanul, egészségben.

— **(A vármegyei állandó bíráló választmány)** 3-án délelőtt 10 órakor ülést tartott a vármegyei házában báró *Fejérváry* Imre főispán elnöke alatt. Az ülés tárgya a vármegyei virilisták névjegyzéke ellen beadott felebbezések fölötti határozathozatal volt. A bíráló választmányhoz két felebkezés érkezett be, melyek közül egynek helyt adott a választmány, míg a másikat elutasította.

— **(Az ügyvédi kamara köréből.)** A pécsi ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy *Latskovics* Antal sásdi és *Schvoy* Ferenc dárdai ügyvédek, elhalálozásuk következtében, az ügyvédek lajstromából törölte s hogy irodájuk részére gondnok kirendelésének szüksége fenn nem forgott; továbbá, hogy *Dr. Pintér* József ügyvéd lakhelyét a kamara területén belül Pécsről Szent-Lőrincre tette át.

— **(A ki fél az anyósától.)** *Szép* Boldizsár maróci lakos, egyik közelmúlt este ijedten, kétségbeesett állapotban tért haza lakására. Ott azután a kiállott félelemtől lihegve beszélt el feleségének és anyósának, hogy az erdő mellett két gyanus alak megtámadta s elrabolta a pénzét és esernyőjét. Természetesen a rablótamadást a két asszony mindenféle elbeszélte s így jutott a községi bíró fülébe is, a ki bejelentette a dolgot a csendőrségnek. Most azután megindult a nyomozás, a mikor kitűnt, hogy a rablásból egy szó sem igaz. *Szép* Boldizsár mulatott s a mi pénze maradt, azt elvesztette az uton, mikor hazafelé bándukolt. Így járt az esernyőjével is, de az anyósától félvén, nem merte otthon az igazat elmondani, hanem kitalálta a koholt rablótamadást.

— **(Elkeseredett öngyilkosjelölt.)** Pakson a napokban egy fiatal intelligens leány sétált reggel öt órakor a Duna partján. A Duna mellett lakó halász feleségének, — ki ekkor már fenn szorgoskodott — feltűnt, hogy ily szokatlan időben lát fiatal hölgyet magánosan sétálni. De mi rosszat sem gyanítva folytatta munkáját. Azonban, a mikor látta, hogy a leány a Dunában levő, parthoz kötött tutajokon sétál, fölébredt benne a gyanu és rákiáltott, hogy: mit keres ott? Egy hatalmas loccsanás hallatszott és a leány eltűnt a habokban. Rémműlten futott az asszony férjeért, ki akkor még aludt, hogy mentse meg a szerencsétlen teremtést. A halász rögtön felugrott és sietett csónakba ülni, hogy ha még lehetséges megmentse a fuldoklót. Épen akkor bukkant fel a leány, a mikor a halász mellé érkezett csónakjával, utána kapott, de a leány ellökte magától a mentő kezét és újból elmerült. A halász ekkor csákyát ragadva várta, míg a leány ismét a víz színére jön. Midőn a víz felvetette a leányt, a halász feléje nyújtotta a csákyát s erős hangon rákiáltott,

hogy fogja meg, mert különben belé vágja. Ez használt-e, vagy már ekkorára megelégette a kisasszony a hideg fürdőt, elég az hozzá, hogy görcsösen ragadta meg a csákyát, mivel aztán a halász a csónakba húzta. Majd felvitte a lakásába, hol a már teljesen elalélt leányt életre hozni sietett, a mi sikerült is neki. *Resch* Rozikát — mert így hívják a leányt — aztán haza vitték szülőihez. Hogy mi vitte rá a kisasszonyt, ki a tanitónői pályára készül, tettének, — mely esetleg végzetessé válhatott volna — elkövetésére, azt nem lehet tudni. Állítólag gyötrő betegségektől akart megszabadulni, mikor szép fiatal életét el akarta magától dobni.

— **(A „Pécsi Torna-Egyesület“)** hivatalos helyiségének ünnepélyes megnyitása szombat este megtörtént. Pontban 1/9 órakor már annyira megtöltötték a tagok és az azok által bevezetett vendégek a különben elég tágas termet, hogy az utóbb érkezők már nem is kaptak helyet. *Kohn* B. József titkár rövid, de velős beszédben üdvözlőlvén a megjelenteket, a helyiséget megnyitottnak nyilvánította és buzdította a tagokat az egyesület további pártolására. Ezután *Pick* Béla, az egyesület jegyzője a fölolvastó asztalhoz ült és fölolvasta: »A hivatás szülte betegségek és a tornázás« című komoly, szakszerű értekezést, melyben főleg azt hangoztatta, mennyire üdvös és hasznos a tornázás mindazoknak, kik hivatásuk teljesítésében ugynevezett proletár betegséget kapnak (pl. ferde testtartás az üléstől, görbe lábak és lúdtalpak az állástól, járástól). Utána *Kohn* Ármin művezető »A hét naplopó« című monológgal kacagattatta meg a közönséget. Majd *Löwinger* Herman pénztárnok szavalt el igaz érzéssel a »Dali Eszter« című költeményt. Ekkor már a jókedv tetőpontra hágott és az egyesület egy-két jóhangu tagja énekelt szebbnél szebb magyar nótákat. Most újból *Kohn* Árminra került a sor, aki »A hontalan« című költeményt szavalt el. Végre még egyszer a fölolvastó asztalhoz ült *Pick* Béla és a közönség nagy derűtsége közepette egy névjegyalaku kis levélpapírról nem tovább, mint 20 percig olvasta föl, *Gárdonyi* Gézának »A paradicsomból« című szindarabjából »Az almafa legendája és az első lovagias ügy« címen átdolgozott humoreszkjét. Ezután vig poharazás között és a cigányzene hangjai mellett folyt a mulatság éjfélután 2 óráig.

— **(Mégkéselt kibic.)** *Brém* Ferenc elsején este *Zsiros* Juliánának a felsővámház utca 2-ik szám alatt levő korcsmájában iszogatót és ott egy kártyázó kompánia mellett kibickedett. Kibickedés közben arra a véleményre jutott, hogy az egyik játékos, *Misángyi* Ignác, hamisan játszik. Ezt a véleményét hangosan is kinyilvánította, a miért a megsértett kártyázó összeveszett vele. Verekedés közben azután *Misángyi* kést rántott elő s azzal karján és mellén megszúrta *Brém*et. A mégkéselt kibicet most a kórházban ápolják; a késelő ember ellen pedig a rendőrség folytatja a vizsgálatot.

— **(Eltűnt ötszáz forint.)** *Herbert* András, bányatelepi lakosnak asztalfiókjából eltűnt ötszáz forint ellopásával gyanúsított *Kaszás* György, ellendi lakost, a csendőrség — mint irtuk is — letartóztatva, a bányatelepi rendőrség folytatja ellene a vizsgálatot. A vizsgálat a vasárnapi nap folyamán bebizonyította, hogy *Kaszás* Pécsen járt és itt mulatott, dorbézolt a lopott pénzből. Azt mondja ugyan, hogy volt pénze, de sem beigazolni nem tudja,

honnan vette, sem elő nem akarja adni, a mi még van. Az alapos gyanuval terhelt embert hétfőn átkísérték a királyi ügyészséghez.

— **(Ott szedi az ember, a hol van.)** Ezt mondta az az asszony, kit elsején *Csigó* János ügyvéd szölejében a hegypásztor szőlőlopáson ért. Ezt a túlzásba vitt szocialista elvet azonban a hegypásztor nem fogadta el az asszony védelméül, aki a Radnich-utcában lakik és *Kis* Julisnak hívják, hanem bekísérte a rendőrséghez, honnan most feljelentették lopás miatt a bírósághoz.

— **(A polgármester gyásza.)** *Majorossy* Imrét, városunk polgármesterét ismét sulyos csapás érte. 2-án délelőtt meghalt édes atyja, *Majorossy* János, hites ügyvéd, Pécs sz. kir. város volt törvényszéki tanácsnoka és később községi bírása. Az elhunyt, ki 86 évet élt, 1872-ig a városi törvényszék ülnöke volt, azután pedig ügyvédi gyakorlatot folytatott. Később a város községi bírájává választatván, ez állásából ment azután nyugalomba. Elhunytáról a gyászoló család a következő gyászjelentést adta ki: »Alulírottak mély fájdalommal adják tudtára szeretett rokonaik, jóbarátaik és ismerőseiknek, hogy felejthetetlen jószágú atyjuk, nagyatyjuk, ipjuk: *Majorossy* János hites ügyvéd, Pécs sz. kir. város volt törvényszéki tanácsnoka és később községi bírása folyó hó 2-ik napjának délelőtti 10 órájkor, hosszas szenvedés után életének 86-ik évében jobblétre szenderült. Nemes lelki élete méltó befejezést nyert vallásunk utolsó és a jövő életre előkészítő vigaszában, az isteni kegyelem ájtatos átvételében. A jószágos halott temetése folyó hó 4-ik napjának délutáni 4 órájkor történik *József*-utca 39. sz. lakásáról; a gyászistentisztelet pedig a reá következő nap délelőtti 9 órakor lesz a belvárosi plébániatemplomban megtartva. Pécsen, 1899. évi október hó 2-án. *Lelke* a Mindenható, porladozó szíve az általa becsülettel szolgált város! *Majorossy* Imre, *Majorossy* Boldizsár, *Majorossy* Mariska férj. *Dollinger* Lajosné mint gyermekei. *Majorossy* Victor, *Majorossy* Kálmán, *Dollinger* Jenő, *Dollinger* Lajos, *Dollinger* Imre mint unokák. *Berec* Vilma férj. *Majorossy* Imréné, *Sirisaka* Julianna férj. *Majorossy* Boldizsárné mint menyei. *Dollinger* Lajos mint vő.«

— **(A vincellériskola megnyitása.)** 2-án kezdődtek meg az előadások a pécsi városi vincellériskolában, melynek vezetése *Szilágyi* igazgató szakavatott ügyes kezébe van letéve. A tanfolyam egy évig tart és 21 növendéknek ad oktatást. A növendékek között 20 ösztöndíjas és egy saját költségű van. Az ösztöndíjas tanulók teljes ellátást és szabad lakást élveznek. Érdekes, hogy a tanfolyam hallgatói közül nyolcan családos emberek, míg a többi kora 16—20 esztendő között váltakozik.

— **(Kivégzés légüres szobában.)** A japáni kormány az amerikai villamossággal való kivégzést túlhaladott módszernek tekinti. Japánban a kivégzésnek új fajtáját fedezték föl. A kivégzésnek ez a legújabb módja hirtelen gyors, minden fájdalom nélkül való és a halott arcvonásait nem torzítja el, mint a villamossággal való kivégzésnél történik. A halál légüres térben következik be. A vacuum szoba légmentes helyiség, a melyet a foház mellett építenek. Nyolc láb magas, tíz láb széles és tíz láb hosszú. Mind a négy oldalán vastag üveglappal fedett ablaka van. Ez által a hóhér láthatja, a mint a kivégzés történik. A cellát légszivattyúval kötik össze, a mely egy perc és negyven másodperc alatt kiszivattyúzza a levegőt úgy, hogy az elítélt nem is eszmél föl és a halál azonnal bekövetkezik. Egyelőre egy nagy bernáthegyi kutyával tettek kísérletet. Az állat másfél perc alatt kimúlt. Külsője oly nyugodt és változatlan maradt, hogy nem hittek a kutya halálában és még harminc percig hagyták a légüres térben. Az orvosok utóbb megállapították, hogy a halál már másfélperc alatt bekövetkezett. A kivég-

zés módja a következő: Az elítéltet levetkőztetik, azután hátára fektetik és karját a feje fölé összekötik, hogy melle szabad legyen. A mint légüres lesz a tér, a szivattyu a mellkasból kilehelt levegőt is azonnal kivonja és a halál nyomban rá bekövetkezik.

— **(Sztrájkok költségei.)** A németországi szocialista munkásegyletek bizottsága statisztikát közöl mindazokról a költségekről, amelyekbe a Németországban, az 1890-től 1898-ig terjedő időszakban kiütött munkássztrájkok kerültek. Ez idő alatt Németországnak kilencedfél millió márkájába kerültek a sztrájkok, a külföldi munkások pedig 229.055 márkát küldöttek a sztrájkok költségeinek fedezésére.

— **(A szigetvári polgári kaszinó)** szeptember hó 30-án, szombat este új helyiségebe való bevonulását társas vacsorával és tánccal ünnepelte meg, melyen Szigetvár intelligenciájának nagy része képviselve volt. A társas vacsora után, melyen szebbnél szebb felkösöntök hangzottak el, tánc következett, mely csak a reggeli órákban ért véget.

— **(Kettős öngyilkosság szerelemből.)** Monte-Carloban egy szerelmi dráma utolsó felvonása játszódott le, mely nemcsak ott, de főképp Botosaniban, Moldvában keltett nagy feltűnést. Hősei ugyanis Botosaniba valók. Vasile Jonescu, a liceum igazgatója, 50 éves nős férfi szenvedélyes szerelemre gyuladt a leánygimnázium egyik tanárnője iránt. Ezt Alevra Máriának hívták s 27 éves igen csinos és nagyműveltségű, de kissé szabad és kihívó modoru hölgy volt. A kérők körülrajongták, de úgy látszik, inkább hallgatott a nős igazgató szerelmi ajánlatára. Egy liceumi tanár a múlt télen már jegyben is járt Alevra kisasszonnyal, de az eljegyzést fölbontották. Az iskolai szünidők kezdetével Alevra kisasszony egy fürdőhelyre utazott, ahova úgy az igazgató, mint a tanár követte. Nemsokára azt újságolták Botosaniban, hogy Alevra k. a. újra jegyben jár a tanárral, a kibékülést maga a liceumi igazgató közvetítette. Vagy 14 nappal ezelőtt mindhárman haza érkeztek s az ismerősök szerencsét kívántak az eljegyzéshez. Néhány nap múlva az a hír kapott lábra, hogy az igazgató a szép tanítónővel együtt eltűnt. A múlt hó 13-án megkezdődtek az iskolai előadások. A liceum igazgatójáról senki sem tudott semmit. A román tanügyi miniszter az igazgatót táviratilag mozdította el állásából. A posta múlt hó 17-én levelet kézbesített az igazgató szerencsétlen nejének; a levél 12-éről volt keltezve Monte-Carloból s a levélben arról értesíti nejét a megtévelyedett igazgató, hogy öngyilkosságot fog elkövetni; egy szikláról a tengerbe veti magát; bocsánatot kér nejétől és végül megnyugtatja őt, hogy halála után nyugdíjat fog élvezni. A levélben egyidőben feleségének bátyjához is táviratot intézett, a mely röviden így szól; Avertissez Elise, que son mari n'existe plus (Értesítsd Elizt, hogy férje már nincs többé.) Alevra k. a. családjának egy barátja ugyancsak az igazgató aláírásával a következő sürgőnyt kapta: Avertissez famille, que Marie ne retourne plus! (Értesítsd a családot, hogy Mari többé nem tér vissza.) Aznap délután Alevra k. a. vőlegénye is kapott levelet. Röviden tudatja vele, hogy a tengerbe öli magát. A botosani prefektus távirati felvilágosítást kért a monte-carlo rendőrség prefektusától, hogy a közölt öngyilkosságok tényleg megkötöttek-e. Monte-Carloból tegnap délután távirat érkezett, a mely a kettős öngyilkosságot megerősíti.

— **(Elbocsajtás a honvédség kötelekéből.)** Haring Vilmos és Dokupil Adolf, pécsi 19-ik honvédegyalogezredbeli tartalékos hadnagyok, a honvédség kötelekéből saját kérelmükre elbocsajtottak.

— **(Patkányveszedelem.)** Koppenhágában két hét óta annyira megszapordtak a patkányok, hogy fényes nappal ijesztgetik az utcán a járókat. A baj orvoslására bizottság alakult ötvenezer frank tőkével, amely

kihirdette, hogy minden ember, aki tíz patkányt megöl, másfél frank jutalomban részesül. A bizottságnak eddig 39.220 patkányt adtak át.

— **(Gyilkosság a szinpadon.)** Achattanovgái színházban nyílt színen agyonlőtték Leiden Ferenc színészt. Az eset, mint New-Yorkból jelentik, a következőképp történt. A második felvonásban Morrison Julia, a női főszereplő, oda lépett Leidenhez, szívének irányította a revolvért és lőtt. Leiden össze-rogyott. A színésznő még egyszer lőtt és amikor Leiden már élettelenül feküdt, még az arcába is belelőtt. Azután nyugodtan, mintha mi sem történt volna távozott. Egy színész leszólt a földszintre:

— Orvost! Orvost!

— Mi történt? — kérdezték az első soroktól. Baleset?

— Gyilkosság! — felelt a színész.

Erre nagy rémület támadt, csak Morrison Julia maradt nyugodtan. Férje, a ki a társulat tagja, harcra készen várta neje tettenek következményeit. A rendőrség letartóztatta az asszonyt. A színészek azt követelték, hogy a színészt is fogják el, mert ő a bujtogató. A tömeg mindkettőt meg akarta lynchelni. A rendőrség alig bírta őket megvédeni. Morrison Julia azzal védekezik, hogy Leiden őt üldözte és gyalázta.

— **(Aki bottal fizet.)** Dacára annak, hogy fent a m. kir. pénzügyminiszteriumban még eddig nem tudnak arról, hogy a bot is valuta, mégis megtörtént Málom községben, hogy egy ottani gazda bottal fizette ki a hitellezőjét. Mágocsi István odavaló gazda még tavasszal földet vásárolt Laukó Józseftől, azzal a kikötéssel, hogy a vételárat, az idén szent Mihály napkor tartozik kifizetni. Szent Mihály napja elmúlva az eladó elment a vevőhöz s követelte a pénzt. A fizetség körül azonban némi nézeteltérés támadt a két ember között, mely azzal végződött, hogy az adós először megverte aztán kidobta hitellezőjét. A valuta rendezés terén feltalált ujtásért azonban a megvert ember most panaszt emelt a bíróságnál adósa ellen.

— **(Nincs pénz.)** A belügyminiszter megküldte a megyéhez az Országos Központi Hitelszövetkezet érdekében kelt leiratát, felhívva a vármegyét alapítványi üzletrésztvények jegyzésére. Mivel azonban a vármegyének ily kiadásokra pénzalapja nincs, az állandó választmány azt fogja javasolni a közgyűlésnek hogy anyagi pártfogásban nem részesíthető az új szövetkezet. Erkölcsei pártfogást azonban kap; mert ajánlani fogják pártolását a községeknek, uradalmaknak és földbirtokosoknak.

— **(Mikor asszony hajtja a lovat.)** Furcsa benyomást tesz az emberre, ha egy kocsit látunk végig haladni az utcán, melynek bakján — asszony ül. Az ember is önkéntelenül arra gondol, hogy tán jobban illenék abba az asszonykézbe a főzőkanál, mint a kantár szár, de miután a nép gyermekei közé is befészkelte már magát egyes dolgokban a modernizálás, hát akarva, nem akarva is kénytelen az ember elnézni, hogy a suhogó rokolyás menyecskék, hogy nógatják a szekér elé fogott gebét. 5-én reggel is a szigeti országról befelé jövet egy pellérdi menyecske hajtotta a lovakat, melyek egy tejes köcsögökkel megrakott kocsi elé voltak fogva. A ferenciek temploma előtt aztán, ki tudja hová nézett a menyecske, elég az hozzá, hogy megtörtént, hogy a lovak neki vitték a kocsit egy utszéli karónak, a tejes köcsögök összetörték, s a

menyecske lefordulva a kocsiról kifecamította a bal kezét, úgy hogy a közkórházba kellett mennie, ahol azonban a doktor urak rövid idő alatt helyre igazították a hibát. Szerencsére nem történt nagy baj, de tán mégis rájönnek majd lassacskán az ilyen lovathajtó menyecskék is arra, hogy asszonynak főzőkanál meg szakajtó való a kezébe, nem pedig a gyeplő.

— **(A nyugdíj választmány ülése.)** A vármegye nyugdíj választmánya 5-én délelőtt fél tíz órakor ülést tartott a vármegyeházán Tormai Károly alispán elnöklete alatt. A nyugdíj választmány Németh Vilmos állatorvost 216 frt és Jeszenszky Kálmán vármegyei irnokot 358 frt 50 kr. évi nyugdíj-illetményvel saját kérelmükre nyugdíjazta, továbbá özv. Baross Kálmánné volt árvaszéki ülnök nejének özvegyi nyugdíját évi 360 forintban, két kiskoru gyermeke után járó nevelési pótlékot pedig évi 144 frtban állapította meg. Az állandó választmány 5-iki ülésében e megállapításokat jóváhagyta s azokat a közgyűlés elé pártolól fogja beterjeszteni.

— **(Községi népkönyvtár.)** Sámmod község községi népkönyvtárt óhajtott felállítani s erre anyagi segítyt kért a belügyminisztertől. A belügyminiszter értesítette a községet, hogy előbb mondja ki határozatilag a népkönyvtár felállítását s azután kérjen reá segítyt. A község ennek eleget is tett s erre vonatkozó határozatát az állandó választmány 5-iki üléséből pártolól fogja a közgyűlés elé terjeszteni.

— **(Kedélyes öngyilkosjelölt.)** Kedden este történt, hogy Pálosi Imre székedi legény eltűnt a szülői háztól s azóta nem is tért oda vissza. A legény aggódó szülei jelentést tettek az esetről a hatóságnak, mely megindította a legény után a nyomozást. Nagyan fokozta a szülők aggodalmát az a körülmény, hogy fiuk az utóbbi időben többször foglalkozott az öngyilkosság gondolatával — a minek csodálatosképen az volt az oka, hogy a gyerek az idén nem vált be katonának. Aggodalmuk azonban szerencsére hiábavaló volt, mert a legényt szerdán reggel megtalálták, még pedig olyan kedélyes állapotban, mely legkevésbé sem hasonlít az öngyilkoshoz. Pálosi Imrét ugyanis az apja szőlőjének présházában találták meg mélyen alva s nagyokat horkolva. Nem lehetetlen, hogy a legény talán öngyilkos szándékkal távozott hazulról, előbb azonban be akart rugni s azért vitte utja a présházba, ahol az idei murci azonban úgy lekapta a lábáról, hogy elfelejtett meghalni. A kedélyes öngyilkosjelöltet a szülei gondjaira bízták.

Gabona-árak.

Hivatalosan feljegyeztettek Pécs szab. kir. város 1899. évi október hó 7. napján tartott betevésárán.

Az árak métermázsánként számíttatnak.

Buza új 7.60—8.—; ó —.—.—.—; kétszeres új 6.20—6.50; rozs ó —.—.—.—; új 6.—6.20; árpa őszi 5.40—5.60.; — tavaszi 6.—6.20; zab tavaszi 4.80—5.—; új —.—.—.—; búkköny —.—.—.—; kukorica ó 5.30—5.60; széna 1.60—2.—; szalma 1.—1.20; zsup —.—.—.—.

Kínálat: erős, mintegy 500 gabona-kocsi volt a piacon.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.